

piątek, 28.08.2026

Leon XIV: Do pasterzy należy strzeżenie liturgii

Do pasterzy, biskupów i kapłanów należy strzeżenie i promowanie liturgii z zachowaniem norm, by ukazywać Kościół jeden, święty, katolicki i apostołski. Taka liturgia będzie środkiem ewangelizacji i narzędziem łaski – wskazał Leon XIV w katechezie podczas śródowej audiencji ogólnej w Bazylice św. Piotra, jak relacjonuje Vatican News.

Dzisiejsza katecheza była ostatnią z cyklu poświęconego Konstytucji „Sacrosanctum Concilium”. Ojciec Święty poświęcił ją racjom przyświecającym Ojcom Soborowym, którzy zechcieli podjąć reformę liturgii.

Zaangażowanie wiernych w czasie liturgii

W tym kontekście Leon XIV przywołał trzeci „List z Soboru”, który ówczesny metropolita Mediolanu kard. Giovanni Battista Montini, późniejszy papież Paweł VI, skierował 28 października 1962 r. do wiernych swojego Kościoła. Pisał, że liturgia „jest szczerym wyrazem zarówno tego, co Boskie, jak i tego, co ludzkie. Jest językiem. Z jednej strony jest narzędziem Bożego nauczania, z drugiej zaś głosem dialogu z Bogiem”. Kard. Montini dodał, że wierni „nie mogą i nie powinni dłużej pozostawać niemi i bierni. Ich fizyczna obecność nie może iść w parze z duchową nieobecnością”.

Jak zaznaczył Ojciec Święty, poprzez obrzędowe działania Kościoła „człowiek otrzymuje możliwość przeżywania prawdziwej relacji z Bogiem i wejścia w kontakt z wydarzeniem zbawczym. Skoro gesty i słowa świętej liturgii mają decydujące znaczenie dla tego doświadczenia, uczestnictwo wiernych nie może być bierne”.

Liturgia „pierwotnym źródłem boskiej wymiany”

Papież podkreślił, że z przekonania o tym, iż liturgia jest pierwotnym źródłem boskiej wymiany, w której wiernym przekazywane jest życie Boże, „zrodziła się potrzeba szerszego udostępnienia wszystkim wiernym bogactwa tekstów biblijnych i modlitw, a także nadania porządkowi celebracji większej prostoty i przejrzystości w porównaniu z tym, który przewidywały obowiązujące wówczas księgi liturgiczne”.

Rzeczywistość podlegająca niezbędnym zmianom

Jak przypomniał Ojciec Święty, liturgia od wieków jest „rzeczywistością żywą”, dlatego w ciągu wieków „nieustannie podlegała rozwojowi i przemianom. Magisterium dostosowywało jej formy do potrzeb różnych epok”. „Nie dziwi zatem, że także Sobór Watykański II, z najwyższym szacunkiem dla dziedzictwa Tradycji i właśnie po to, aby uczynić je bardziej dostępnym, uznał za konieczną rewizję ksiąg liturgicznych” - mówił Papież podczas śródowej katechezy.

W związku z tym Ojcowie Soborowi rozpoznali potrzebę odnowienia liturgii, żeby uczestnictwo wiernych było jeszcze bardziej owocne. Podkreślili, że liturgia składa się z części pochodzącej z Boskiego ustanowienia, która jest niezmienna, i z części podlegających zmianom. Wprowadzanie zmian tam, gdzie jest to możliwe, daje wiernym szansę lepszego rozumienia i głębszego

uczestnictwa w liturgii.

Pragnienie reformy obecne w sercach papieży XX wieku

Leon XIV przypominał, że pragnienie „ogólnej reformy” nie pojawiło się nagle, ale znajdowało wyraz w działaniach podejmowanych przez papieży od początku XX w., zgodnie z postulatami ruchu liturgicznego. Jak zaznaczył, „stwierdzenie, że wierni nie powinni uczestniczyć w celebracjach «jak obcy i niemi widzowie», znalazło się już w Konstytucji apostolskiej «Divini cultus» Piusa XI”.

Z kolei Pius XII podejmował działania zmierzające do uporządkowania obrzędów Wielkiego Tygodnia, które „przywrócił on do godzin odpowiadających wydarzeniom paschalnym, po tym jak przez stulecia były one antycypowane w godzinach porannych”. Jan XXIII „uznał za konieczne uproszczenie rubryk Breviarza i Mszału”, o czym przypominał w katechezie Leon XIV.

Reforma liturgiczna elementem żywej Tradycji Kościoła

„Reforma liturgiczna promowana przez Sobór Watykański II wpisuje się zatem w żywą Tradycję Kościoła - mówił Leon XIV. - Jej właściwe rozumienie pozwala także odrzucić nadużycia, do których dochodziło w niektórych środowiskach Kościoła w okresie posoborowym i które, niestety, niekiedy mają miejsce również dzisiaj, na skutek absolutyzowania lub niewłaściwego rozumienia niektórych zasad leżących u podstaw samej reformy”.

Strzeżenie i promowanie liturgii

Na zakończenie Leon XIV podkreślił, że „jest zatem szczególnym zadaniem pasterzy, biskupów, ale także każdego kapłana, strzeżenie i promowanie liturgii, która, z zachowaniem norm liturgicznych, jaśnieje szlachetną prostotą, ukazując w ten sposób Kościół jeden, święty, katolicki i apostolski”. Jak dodał, „taka liturgia będzie również podstawowym środkiem ewangelizacji, narzędziem łaski, poprzez które – jak naucza Sobór – możemy nauczyć się ofiarowywać samych siebie”, w celu głębszego zjednoczenia z Bogiem i ze sobą nawzajem.

Źródło:

<https://www.vaticannews.va/pl/papiez/news/2026-08/papiez-leon-xiv-audiencja-generalna-liturgia-eucharystia.html>